No. 1370 Zaterdag 2 April 1910 27ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
REDACTIE: Waterkant, Otrabanda, No. 223
ADMINISTRATIE: Plein Concordia, No. 129, Pietermaai

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja
Un numero soi fl. 0.15.
Anucio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 1 April.

Zijne Doorluchtige Hoogwaardigheid

Mgr. Jacobus, Joannes Ambrosius van Baars.

van de Orde der Predikheeren,

Titulair Bisschop van Teuchira en Apostolisch Vicaris van Curaçao,

Ridder in de Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Voor ons treurend oog rijst zijn fiere gestalte, in de volle kracht van den mannelijken leeftijd, met gezond, blozend gelaat, met minzaam vriendelijken blik en veerkrachtigen tred. Geheel zijn gang en gebaar en zijn spraak getuigden van nog jeugdig en krachtig leven. En in zijn omgang? Teeder was hij en vol liefde als een moeder, onwrikbaar tevens en sterk als een diamant. Lief had hij de menschen, maar boven alles beminde hij zijn God. Vol symphathie en medelijden voor armen en ongelukkigen, bereid om te helpen waar hij kon, doch onverzettelijk waar het zijn heiligste beginselen gold, vurig ijverend voor de eer van God.

Priester was hij en Bisschop tot in de diepste diepte van van zijn ziel, vol eerbied voor zijn verheven waardigheid, zich zelf steeds meer vergetend in nederigheid, scherp lettend op eigen onvolkomenheden, om in Gods genade zich immer meer te louteren en te heiligen.

Deze Priester was in waarheid een andere Christus. Met den H. Paulus kon hij uitroepen: Weest gij mijne navolgers, gelijk ik het ben van Christus."

Voortdurend nam hij toe in welbehagen bij God en bij de menschen en ging overal weldoende rond. Als Hoogepriester, als Bisschop als Hoofd der Geestelijkheid is Mgr. VAN BAARS allen voorgegaan in eerst zelf het goede te betrachten en het daarna aan anderen te leeraren, zich zelf onbewust ten voorbeeld stellende aan geheel zijn kudde. Daarom heeft God zijn licht op den kandelaar geplaatst tot luister van s'Heeren Huis.

Zeer zeker, zulk een Bisschop was onze kroon en glorie. De Katholieke Missie van Curaçao mocht groot gaan op het bezit van zulk een Apostolisch Vicaris. Hij ging zijn volk voor op de paden der gerechtigheid en voerde zijn kudde met vaste hand langs rechte wegen.

Helaas, eerst wanneer men een groote schat verliest, leert men er de volle waarde van beseffen, door het gemis, dat zich laat gevoelen telkens opnieuw.

Want Mgr. VAN BAARS was niet slechts het Hoofd, maar ook het hart en de ziel zijner Missie. Zijn leidende en bezielende kracht drong overal door. Alles ademde zijn geest, alles werd verwarmd door zijn liefde. Zijn vaderlijke zorg strekte zich uit over alles; niets was hem te gering.

„Zijn dagelijksche bemoeiing was de zorg van alle de Kerken," voor de zuivere verkondiging van de Leer en de waardige bediening der H. Sacramenten. Onder zijn krachtig bestuur werd het aantal der kerken vermeerderd en werden alle parochies tot grooteren bloei gebracht. Het Katholieke onderwijs werd verbeterd en uitgebreid, de verpleging der zieken meer overeenkomstig de moderne eischen ingericht. De armen, weduwen en weezen waren het bijzondere voorwerp zijner mildadige liefde. Het Katholieke vereenigingsleven kwam onder zijn bestuur tot ontwikkeling, de katholieke persgenoot zijn bevoorrechte bescherming.

„Wie werd zwak zonder dat hij zwak werd, wie geërgerd zonder dat hij mede ontgloeide in ijverzucht?"

Veel, zeer veel is ons in dezen jeugdigen Bisschop ontvallen en de hoop op nog ruimer zegening werd ons ontnomen en in nog vele goede verwachtingen werden wij teleurgesteld.

De dood heeft de ziekte vooruitgezonden en een benauwend lijden over hem gebracht om zijn jeugdigde kracht te breken en hem tot zijn gewillige prooi te bereiden. Maar niet eer zou deze Bisschop vallen als offer van den dood dan na eerst de aureool van heiligheid, die straalde om zijn hoofd, nog schitterender gemaakt te hebben door het martelaarschap. Met heldhaftig geduld heeft hij geleden, droeve dagen en lange nachten, te midden van het meest folterend lijden een ieder stichtend door zijn minzame vriendelijkheid. In nederigheid is hij gestorven na vrijwillig afstand gedaan te hebben van zijn waardigheid. Hij is gestorven in liefde, aan God zijn leven opofferend voor het heil zijner Missie.

"In het kruis lag zijn kracht". In het kruis heeft hij overwonnen. Hij heeft zijn kruis gedragen ten einde toe, tot boven op den berg van het lijden.

En toen de Goede Vrijdag ten einde was werd hij van het kruis afgenomen en begraven.

Maar zijn graf zal heerlijk zijn. Hij die met Christus is gestorven zal ook met Christus verrijzen ten eeuwigen leven.

Z. D. H. Mgr. JACOBUS, JOANNES, AMBROSIUS VAN BAARS werd geboren te Tiel 6 April 1854, deed zijn religieuze professie in het Dominicanenklooster te Huisen 28 October 1873, en werd 15 Augustus 1879 te Utrecht Priester gewijd. In September van dat zelfde jaar werd Z. D. H. benoemd tot professor aan het Sint-Dominicuscollege te Nijmegen, van waar Monseigneur 15 Mei 1881 vertrok naar de Missie van Curaçao.

Na op de eilanden Curaçao en Aruba in verschillende bedieningen te zijn werkzaam geweest, ging Z. D. H. in Maart 1892 voor een jaar naar Nederland met verlof en volgde, kort na zijn terugkomst, in Juni 1893 Mgr. Frederiks op als Pastoor der Sint Annaparochie te Otrabanda.

Z. D. H. Mgr. H. A. M. JOOSTEN z.g. benoemde bij zijn vertrek naar Holland den 7den Maart 1895 Mgr. L J. A. VAN BAARS tot Pro-Vicaris der Curaçaosche Missie en toen, wegens zijn ziekte, aan Mgr. JOOSTEN door Z. H. den Paus een coadjutor werd toegezegd en hem de keuze werd overgelaten, wees de doorluchtige zieke Mgr. VAN BAARS daarvoor aan. De H. Stoel vereenigde zich met die keuze en benoemde Mgr. VAN BAARS, na den inmiddels ingetreden dood van Mgr. JOOSTEN, tot diens opvolger den 15den Februari 1897. Op 23 Mei van het zelfde jaar werd Mgr. van BAARS te Port of Spain op Trinidad tot Bisschop gewijd.

19 Juni 1909 vertrok Monseigneur wegens ziekte naar Holland, en ontving de Sacramenten der stervenden 14 Januari 1910, vroeg uit eigen beweging een paar dagen later om ontheffing van zijn waardigheid, en werd 13 Februari 1910 door Z. H. den Paus als Vicaris Apostolicus van Curaçao ontslagen.

Op 26 Maart ll. ontvingen wij hier het telegrafisch bericht dat Z. D. H. overleden was in het Sint Antoniusgesticht te Rotterdam.

R. I. P.

DE COMPTABILITEITSWET.

VERVOLG.

Art. 24.

Koloniale goederen, hoe ook genaamd, worden niet aan een schuldeischer afgestaan in het voordeel van het artikel der begrooting, waaruit zijne vordering moet worden gekweten.

Art. 25.

Elke vereveuing en betaalbaarstelling moet, behoudens het bepaalde bij artikel 22, gegrond zijn op het bewijs van het verkregen recht, van de schuldeischers.

De bescheiden, welke door de schuldeischers tot staving hunner vorderingen moeten worden overgelegd, moeten beantwoorden aan de eischen, daarvoor door Ons te stellen bij algemeenen maatregel van bestuur, nadat de Algemeene Rekenkamer gehoord is.

Art. 26.

De uitgaven behooren tot den dienst van het jaar, waarin de rechten der schuldeischers van de kolonie zijn verkregen, behoudens de uitzondering, gemaakt in het tweede lid van artikel 6.

Gratificatiën en subsidiën behooren tot den dienst van het jaar, waarin zij zijn verleend, tenzij bij de toekenning anders is bepaald.

Voorschotten behooren tot den dienst van het jaar, waarin zij zijn betaalbaar gesteld.

Art. 27.

Onverevend gebleven vorderingen betreffende afgesloten diensten worden, mits zij niet verjaard zijn, gekweten uit de som voor onvoorziene uitgaven van het dienstjaar, waarin zij later verevend worden, en in de rekening afzonderlijk verantwoord en omschreven.

Verevende uitgaven, die worden teruggegeven vóór de afsluiting van den dienst, die er mede werd belast, worden in mindering der uitgaven van het betrokken artikel gebracht.

Art. 28.

Behoudens de bepalingen van artikel 30 zijn alle vorderingen ten laste van de koloniale huishoudelijke begrooting, die niet aan het Departement van Koloniën of aan het koloniaal bestuur schriftelijk zijn ingediend binnen achttien maanden na de opening van het dienstjaar, verjaard; zij worden niet verevend noch betaald, tenzij om bijzondere redenen de voldoening van die vorderingen vóór de afsluiting van den betrokken dienst, in Nederland door Ons, en in de kolonie door den Gouverneur, mocht worden toegestaan.

Art. 29.

Door of vanwege het hoofd der betrokken administratie wordt aan den schuldeischer, zoo hij dat verlangt, bij de indiening zijner vordering een behoorlijk gedagteekend bewijs van ontvangst der ingediende stukken afgegeven.

Art. 30.

Voor zoover ten opzichte van speciale onderwerpen niet anders is bepaald, zijn de bij de burgerlijke wetten in Nederland gestelde termijnen van verjaring toepasselijk:

1o. op alle in Nederland verschuldigde vorderingen wegens rente van koloniale schulden en die wegens traktementen, pensioenen, onderstandgelden en alle andere, welker bedrag bepaald is en welker vereveniug niet afhankelijk is van eene voorafgaande indiening van stukken door belanghebbenden;

2o. op alle in Nederland verevende vorderingen, waarvoor mandaten of ordonnantiën van betaling zijn afgegeven.

Op alle sub 1 vermelde in de kolonie verschuldigde vorderingen en op alle in de kolonie tot voldoening van vorderingen afgegeven mandaten en ordonnantiën zijn de in de voor de kolonie geldende algemeene verordeningen gestelde termijnen van verjaring toepasselijk.

Art. 31.

Wanneer voorwerpen, welke voor den kolonialen dienst zijn aangekocht of voortgebracht, worden afgestaan aan een anderen tak van dienst dan die, welke de uitgaaf tot aankoop of voortbrenging gelastte, wordt de begrootingspost, bestemd tot aanschaffing van gelijksoortige behoeften in het dienstjaar, waarin de afstand plaats heeft (onverschillig wanneer de aankoop of voortbrenging is geschied) voor de geschatte geldswaarde goedgeschreven en met een gelijk bedrag belast het artikel, waaruit de tak van dienst, die de goederen behoeft, de uitgaaf tot aanschaffing kan kwijten.

Ingeval ten laste van een begrootingspost minder is betaald dan het bedrag, waarmede de uitgaven tengevolge van deze verstrekkingen zouden moeten worden verminderd, wordt het verschil ten bate van de middelen der kolonie geboekt. Is ten laste van den begrootingspost nog niets betaald, dan wordt de geheele waarde van de verstrekte goederen ten bate van die middelen geboekt.

Wanneer na de boeking ten bate van de middelen betalingen ten laste van een begrootingspost gedaan worden, kan door overboeking het bedrag dier betalingen zooveel mogelijk worden verminderd met de ten bate van de middelen geboekte som.

Art. 32.

Vereveningen op rekening of in mindering geschieden alleen voor gedane diensten, en nimmer mogen de verevende sommen dan nog overschrijden *vier vijfde* gedeelten der bedragen, waarop blijkens behoorlijke bewijzen van oplevering recht is verkregen.

IIDE HOOFDSTUK.

Van de verantwoording der koloniale geldmiddelen.

AFDEELING I.

Van de contrôle.

Art. 33

De contrôle over de koloniale uitgaven en ontvangsten geschiedt door de Algemeene Rekenkamer in Nederland overeenkomstig deze wet en voorts naar de thans bestaande of nader vast te stellen bepalingen voor de contrôle der Staatsuitgaven en ontvangsten.

Van alle ten laste van de kolonie aangegane geldleeningen houdt de Algemeene Rekenkamer de noodige registers om eene behoorlijke contrôle te verzekeren.

De Algemeene Rekenkamer deelt hare bedenkingen tegen de verevening der uitgaven en tegen de boeking der ontvangsten aan den Minister van Koloniën mede binnen drie maanden, nadat de bescheiden bij de Kamer zijn ingekomen.

Bij die mededeeling voegt zij de bescheiden, waartoe hare bedenkingen betrekking hebben, ter inzage en voor zooveel noodig ter verbetering.

Art. 34.

Door den Gouverneur wordt onder dagteekening van de afsluiting van het dienstjaar eene rekening van de koloniale uitgaven en ontvangsten opgemaakt, die vóór of op den laatsten Mei van het daarop volgend jaar door tusschenkomst van den Minister van Koloniën aan de Algemeene Rekenkamer gezonden wordt.

Die rekening wijst in de volgorde der begrooting en met gelijke omschrijving der artikelen en onderdeelen afzonderlijk aan:

in uitgaaf:

het geraamd bedrag en wat daarop is verleend;

in ontvangst:

het geraamd bedrag en wat daarop is ontvangen;

met aanduiding van de verschillen in meer en minder zoowel wat de uitgaven als de ontvangsten betreft, en met vermelding welke van de verevende sommen voldaan, welke verschuldigd gebleven zijn.

Zij vermeldt tevens zooveel mogelijk de oorzaken der verschillen tusschen de ramingen en uitkomsten.

Bij de rekening wordt een staat overgelegd, die naar onderscheiding der dienstjaren aantoont welke sommen, in het afgesloten dienstjaar wegens uitgaven op vroegere dienstjaren verevend, eensdeels hetzij uitgegeven, hetzij door verjaring vrijgevallen, anderdeels verschuldigd gebleven zijn.

Art. 35.

De in het voorgaande artikel omschreven rekening wordt door de Algemeene Rekenkamer, na vergelijking met de door haar gehouden aanteekeningen, voorzien van eene verklaring van bevinding en binnen drie maanden na ontvangst aan den Minister van Koloniën teruggezonden, onder mededeeling van de bedenkingen en opmerkingen, waartoe het onderzoek van de rekening en van de daartoe behoorende verantwoordingsstukken aanleiding heeft gegeven, voorzoover die niet reeds in haar, in het volgend artikel te vermelden, jaarverslag zijn opgenomen.

Art. 36.

Jaarlijks vóór of op 1 April zendt de Algemeene Rekenkamer aan Ons een volledig verslag van hare werkzaamheden over het afgeloopen jaar, waarin tevens vermeld worden alle ontdekte onregelmatigheden en afwijkingen van bestaande verordeningen, benevens de maatregelen, welke zij in het belang van het beheer der geldmiddelen wenschelijk acht.

Dit verslag, waarin wordt aangeteekend de stand der rekening van 's Rijks schatkist met de kolonie, wordt medegedeeld aan de Staten-Generaal en aan den Gouverneur ter overlegging aan den Kolonialen Raad.

AFDEELING II.

Van de ordonnateurs en andere niet rekenplichtige landsdienaren.

Art. 37.

Alle landsdienaren, die zonder ter zake rekenplichtig te zijn door onrechtmatige handelingen of door het nalaten van de zorg, waartoe zij gehouden zijn, middellijk of onmiddellijk aan de kolonie schade toebrengen, zijn verplicht die schade te vergoeden.

De vervolging van en het verhaal op de bedoelde landsdienaren in Nederland, hunne erfgenamen of rechtverkrijgenden geschieden volgens de regelen, bij de Rijkswetten vastgesteld of vast te stellen.

Voor Curaçao wordt door Ons in dit onderwerp voorzien.

Art. 38.

Al wie bevoegd is of gedelegeerd wordt tot het aangaan van schulden en tot de beoordeeling en het onderzoek van vorderingen ten laste van de kolonie, alsmede tot de betaalbaarstelling daarvan, mag niet tevens zijn rekenplichtige.

In Curaçao kan in bijzondere gevallen van dit voorschrift worden afgeweken.

Wordt vervolgd.

INAUGUREELE REDE VAN

Prof. Dr. J. Th. Beysens

in de Aula der Utrechtsche Universiteit.

VERVOLG.

Met deze besprekingen is voor ons het bestaan der wereldorde als feit gegeven. Daarom ook is het, zóó verstaan, het eenig mogelijke uitgangspunt eener reëele natuurphilosophie, en tegelijk het eenige natuurlijke feit dat rationeele verklaring vraagt. Maar deze verklaring kan blijkbaar niet bestaan in éénzijdige klachten over de onvolmaaktheid dezer wereld; louter verzuchtingen over wat er beter en volmaakter had kunnen zijn. De oorzakelijke verklaring der feitelijk bestaande, zij het dan ook onvolmaakte, orde en regelmaat, dat, maar ook dat alleen is, volgens ons de taak van reëele en nuchtere wetenschap.

Diensvolgens is de eigenlijke of als men wil de primaire teleologische vraag alleen deze: welke oorzaak als de voldoende werkelijkheidsgrond der feitelijk bestaande orde moet worden aangewezen?

Eerst tegenover hen, die tot de noodzakelijkheid van een oneindige goddelijke wijsheid als grond dier orde besluiten, verkrijgt de gebrekkigheid van het geleverde werk zulk een beteekenis, dat de nadere vraag gewettigd is, hoe dan de onvolmaaktheid dezer wereld met zulk een oorsprong is te rijmen?

Als wij rondzien naar de oorzaken der bestaande orde dan is het aanstonds zonneklaar, dat deze materiëel is samengesteld uit reeksen van oorzakelijk verbonden verschijnselen of veranderingen, dat het ordelijk wereldverloop onmiddellijk wordt voltrokken door de natuurlijke krachten der organische en anorganische dingen. Als aktieve en uitvoerende factoren behooren dus deze natuurlijke krachten onweersprekelijk tot de verklaringselementen der wereldorde. Maar de volledige werkelijkheid van het bestaande wereldproces omvat niet alleen reeksen van oorzakelijk verbonden verschijnselen, maar ook de wettelijke regeling van dit verloop in bepaalde richting. Eischt nu die wettelijke ordening der gebeurtenissen een afzonderlijk regelend beginsel in of buiten de wereldsche dingen, ja dan neen, ziedaar de kern van het teleologisch meeningsverschil. Het anti-finalisme beantwoordt die vraag ontkennend. Volgens deze meening zijn de wetten niets anders dan de algemeene formuleering van de wijzen, waarop de oorzakelijk verbonden gebeurtenissen standvastig verloopen. In de wettelijkheid is reëel niets meer dan in de oorzakelijkheid; en daarom ook is de physisch-oorzakelijke verklaring de eenig reële. De finalist daarentegen beantwoordt de vraag bevestigend. Want voor hem omvat de wettelijke orde meer werkelijkheid dan louter-physisch-oorzakelijk gebeuren. Voor hem dus omvat die wettelijke ordening noodzakelijk de aanwijzing van een dieper gelegen beginsel, dat de werking der physische oorzaken in vaste banen leidt en bestuurt.

Stelt men het vraagstuk zóó, dan blijkt reeds aanstonds, dat de teleologische 't analytisch wetenschappelijke onderzoek volstrekt ongerept laat, ja, in zijn volheid veronderstelt. Want de teleologische theorie onderzoekt niet, welke bepaalde oorzakelijke factoren daarin werkzaam zijn. Maar op grond van het erkende feit der wettelijke regeling, hetwelk de bijzondere wetenschappen naar bijzonderheden onderzoeken, stelt zij haar vraag, voortbouwend op hetgeen analytisch wetenschappelijk werd gevonden.

Men ziet hieruit ook, hoe den teleologen grootelijks ten onrechte wordt voorgeworpen, dat hunne meening zou steunen op erkende of vermeende leemten in de natuur-wetenschappelijke verklaring der verschijnselen. Want gesteld, wat althans denkbaar is, dat de natuurwetenschap door de aanwijzing aller natuurwetten en van alle natuurlijke en concrete omstandigheden, een volledig beeld van het wereldgebeuren zou hebben ontworpen, dàn, aan het einde dus van het natuurwetenschappelijk onderzoek, blijft nog de teleologische vraag te stellen, ja, dringt zich te sterker op, of de alzijdig bekende wettelijke-bepaling van het wereldverloop nadere verklaring door een dieper gelegen regelend beginsel noodig heeft, ja dan neen.

Het teleologisch vraagstuk ligt dus op het gebied der metaphysica, het wordt niet opgelost maar gesteld door de definitieve uitkomsten der natuurwetenschap. En het meeningsverschil daaromtrent bestaat niet tusschen natuurwetenschap en wijsbegeerte, doch tusschen mechanistische en finalistische metaphysica.

Teleoloog zijn wij op grond van het beginsel, dat de werkelijkheid der wereldsche dingen naar hun volledige realiteit een voldoenden werkelijkheidsgrond moet hebben, en steunend op het recht van den denkenden mensch om dien volgenden grond, zoo noodig, ook onder of buiten de verschijnselen te zoeken en aan te wijzen.

Welnu, ook het meest volledig gedachte natuurwetenschappelijk wereldbeeld, de voltooide physisch-oorzakelijk verklaring van 't wereldverloop, zegt niet anders en kan niet anders zeggen, dan hoe, dat is, naar welke wetten en natuurlijke verhoudingen, het wereldproces verloopt. De natuurwetenschap constateert het feit van orde en regelmaat en beschrijft het in zijn bijzonderheden, maar laat het feit zelf onverklaard; de vraag naar den grond dier orde–bepaling stelt zij zelve door haar uitkomsten, maar lost die vraag niet op. „De natuurwetten", zegt Paulsen zeer juist, „geven niet de oplossing van het raadsel, maar vormen zelf het raadsel."

Te zeggen, dat de wetten geen verklaring behoeven, daar zij slechts het standvastig verloop der verschijnselen formuleeren, is niets dan woordenspel. Want dezelfde vraag herhaalt zich dan in andere woorden: wat is de grond van die reëele standvastigheid in het wereldverloop? — Deze standvastige wettelijkheid te willen verklaren als een gunstig toeval in den samenloop der op zich indiferente casualiteitslijnen, is slechts een uitvlucht of beter een echte schuilplaats voor gewilde onkunde. Toeval is niets anders dan òf een woord om onze onkunde te bedekken òf de de naam van het zuiver wisselvallige. Maar het gebruik van een woord om te zeggen, dat naast de onverklaard gelaten wettelijkheid der casualiteitslijnen zelf, bij ons bovendien nog onwetendheid bestaat omtrent de reden der standvastigheid harer samenloop, mag toch zeker geen verklaringsproeve der werkelijke ordening heeten. Wil men met „toeval" zeggen, dat het bestaande verloop geen innerlijke noodzakelijkheid bezit, maar, volstrekt gesproken, ook anders had kunnen uitvallen, wat doet men dan anders dan de noodzakelijkheid van eenen naderen verklaringsgrond voor het eenigwerkelijk bestaande te sterker te laten uitkomen? — Feitelijk is de toevalsleer dan ook niets meer dan een poging om het ordefeit onder den bedriegelijken schijn der naamsverandering te verklaren door zichzelf; en haar geheele wijsheid komt feitelijk neer op de volgende uitspraak: de wereld verloopt zóó en niet anders, omdat zij nu eenmaal zóó verloopt.

Of men nu het wereldverloop opvat als een voortgaand ontwikkelingsproces, ja dan neen, doet niet ter zake. In geen geval geeft de evolutieleer meer dan nadere bepaling van de wijze, waarop het wettelijk geregelde wereldproces verliep, in geen geval meer dan een aanwijzing van den weg, dien het daarbij volgde. Oorzakelijke verklaring van het gebeuren zelf geeft zij niet, veel minder verklaart zij de wettelijkheid der oorzakelijke factoren en natuurlijke omstandigheden, welke de gevolgde ontwikkelingsrichting bepaalden. Was dus de geschiedenis der wereld een ontwikkelingsproces, dan is het dit proces, dat naast physisch-oorzakelijke ook wijsgeerige verklaring vraagt; dat is en blijft daaromtrent de wijsgeerige vraag te stellen: of dit ontwikkelingsproces finalistisch of zuiver mechanisch moet worden begrepen?

Een nader afzonderlijk beginsel moet dus aan de wettelijke orde en regelmaat der physisch-oorzakelijke verschijnselen ten grondslag liggen daar deze op zich alleen hun eigen wettelijkheid en de bepaaldheid hunner samenwerking niet voldoende knnnen verklaren.

* * *

In het aanwijzen van dit onvermijdelijk ordebeginsel zijn de teleologen op verre na niet één van zin en opvatting, zooals bekend is. In den grond berust het bestaande verschil op afwijkende meeningen omtrent oorsprong en waarde onzer kennis, op empiristisch of idealistisch subjectivisme van den eenen kant en min of meer realistisch objectivisme van de andere zijde.

Voor het empiristisch subjectivisme heeft de erkenning van een reëel maar bovenzinnelijk orde-beginsel onder en buiten de verschijnselen hoogstens zuivere denk- en geloofswaarde. Doelstreving erkent de reëele ervaring uitsluitend in het bewustzijnsleven; daarbuiten in de onbewuste natuur is niets dan oorzakelijke ateleologisch gebeuren. De teleologische natuurbeschouwing berust alleen op een onweerstaanbare behoefte om het natuurgebeuren te duiden naar analogie van ons bewustzijnsleven, op de behoefte om in de natuur als in ons eigen leven zin en beteekenis te lezen. Dezelfde analogie brengt anderen tot de veronderstelling, dat de physisch-mechanische verschijnselen overal als in ons, een psychische keerzijde bezitten, dat het natuur-gebeuren (naar het voorbeeld onzer eigene reflexhandelingen) als gemechaniseerde streving- of wilshandelingen kan worden geduid.

Met het strevingskarakter wordt dan van zelf het teleologisch element op het natuurgebeuren overgedragen. Misschien ook kan men (zooals anderen zeggen) de teleologische beschouwing geheel en al herleiden tot een instinktieve beoordeeling van het causale natuurgebeuren naar het waardebegrip, als de uitdrukking van algemeen–menschelijke gevoelselementen.

Anders leert het idealistisch subjectivisme op het voetspoor van den grooten Koningsberger wijsgeer. Welbewust maakte deze den autonomen geest, die door zijn aanschouwings- en denkvermogen a priori de eenig-reëele wereld onzer ervaring construeert, tot middenpunt der wereld. In het wettelijk-verstandelijk denken dat de verschijnselen synthetiseert, lost zich dan ook eigenlijk de wettelijke samenhang van het natuurgebeuren op. Maar objectief-reëel brengt dit wettelijk–verstandelijk denken ons niet verder dan tot de oorzakelijke aaneenschakeling der ervaringsverschijnselen in tijd en ruimte. Hierbij echter kan de bezinnende rede zich onmogelijk neerleggen. Met name zijn en blijven de organismen voor ons onbegrijpelijk, als wij niet de deelen uit het geheel en het geheel uit de deelen trachten te begrijpen. En onwillekeurig voelen wij ons gedrongen ook het natuurgebeuren te beschouwen naar de analogie van het organisch leven. De kern der teologische natuurbeschouwing nu is niet anders dan deze beschouwingswijze der bezinnende rede. In de beoordeeling van al het natuurgebeuren steld zij het begrip van het te verwerkelijken geheel als eerst gegeven voorop, en denkt zich de gebeurtenissen als daarom gericht, als doelstrevend, of als werk eener redelijkwerkende oorzakelijkheid. Maar deze bezinnende beoordeeling heeft niets objectief-reëels. Wij vinden en kennen doelstrevende oorzakelijkheid in het redelijk-zedelijk leven des menschen; maar van een aldus werkend natuurlijk verstand hebben wij geen ervaring noch ook maar het geringste positieve begrip. De in zich

onbewijsbare maar onvermijdelijk teleologische natuurbeschouwing behoort dus (voor ons menschen althans) geheel en al tot het gebied der zuivere rede, in de rij der Vernunft-ideëen.

Intellectualistisch en voluntaristisch is Kant's opvatting der teleologie, na hem op verschillende wijzen voorgesteld en uitgewerkt. Volgens sommigen bijv. zijn de causale en de teleologische natuurbeschouwingen beide toepassingen van het denkbeginsel en van voldoenden grond op het verschijnselenverloop, doch in tegenovergestelde richting van denken. Voor anderen is het teleologisch begrip niets anders dan de uitdrukking der logisch-aesthetisch-ethische behoeften van ons denken. De meest consequente doorvoering van het a priori door Kant gesteld gaf zeker Hegel door zijn vereenzelviging van idee-ontwikkeling en zijn, waardoor de natuurteleologie van zelf wordt herleid tot dialectische redelijkheid der Idee, welke zich in haar voorwerpelijk denken tot natuur ontvouwt.

Afgezien van de bijzonderheden, zijn deze en verwante theorieën principieël voor ons onaannemelijk.

Het empirisme en zijn overdrachtstheorieën worden geheel beheerscht door de leer der reëele onwaarde van alle metaphysiek begrip en oordeel. Omdat de ervaring in het bewustzijnsleven alleen doelstreving en bedoeling vindt, acht men het natuurgebeuren zuiver-oorzakelijk en ateleologisch. Maar deze gevolgtrekking is niets anders dan de uitdrukking van empiristisch-wijsgeerig vooroordeel. Zeker eigen psychische doelstreving of eigen overleg is in het natuurgebeuren niet erkenbaar, wel echter orde en regelmaat, wettelijke richting en doelmatigheid. Of er nu aan die wettelijkheid en doelmatigheid in of buiten de dingen een afzonderlijk beginsel ten gronde ligt, die vraag kan het empirisme niet anders dan afwijzend beantwoorden; want dit beginsel draagt in ieder geval een bovenzinnelijk karakter. Op de doelmatigheidsvraag past dus voor hen of een mechanistisch antwoord, of agnostisch-tische onthouding. En zich inbeeldend, dat de teleologische natuurbeschouwing het natuurgebeuren als psychische doelstreving opvat, of het althans doen moest, trachten zij het feit, dat deze wereldbeschouwing alom bestaat, te verklaren door hunne overdrachtstheorieën, welke eigenlijk duidelijk moeten maken, langs welken weg zooveien onweerstaanbaar tot die illusoire opvatting worden gedrongen.

Voor ons echter, die in het natuurgebeuren evenmin psychische doelstreving of eigen overleg erkennen, maar het fundamenteele wantrouwen tegen alle metaphysieke kennis op goede gronden niet kunnen deelen, bestaat dat beletsel niet, hetwelk het empirisme verhindert te zoeken, wat en hoedanig het reëele en voldoende beginsel is van de wettelijke doelmatigheid in het natuurgebeuren.

't Idealistisch subjectivisme maakt den geest tot het middenpunt der wereld. Consequent sluit zich daarbij aan de overplaatsing der natuurwettelijkheid naar de orde van het denken, de herleiding der teleologie tot transcendentale redelijkheid of logisch-aesthetisch-ethische noodzakelijkheid. Maar dat alles staat of valt met de algeheele qualitatieve subjectiveering onzer kennis, met het apriori in den zin, zooals het door Kant werd gesteld en door zijne navolgers werd uitgewerkt. Doch juist daartegen bestaan bij ons onoverkomelijke bezwaren.

Wordt vervolgd.

Onze „Jantjes" en godsdienst.

Van bevoegde zijde wordt aan de Bladen in Nederland het navolgende medegedeeld :

Uit verdere in verschillende dagbladen verschenen artikelen blijkt, dat zich in den lande de meening heeft gevestigd, als zou kort geleden de voorschriften omtrent de wijze waarop de Godsdienstoefening bij de marine moet worden gehouden, gewijzigd zijn.

Dit is echter onjuist. Er is wel van het Reglement op den inwendigen dienst op Hr. Ms. Oorlogschepen een herdruk uitgegeven, maar de voorschriften betreffende „Godsdienst" zijn volkomen gelijkluidend gebleven.

In de wijze, waarop bij de Koninklijke marine de godsdienstoefening moet worden gehouden is dan ook sedert de laatste jaren geen verandering gekomen, zoodat 't als volgt zal blijven geschieden:

Buiten de havens en reeden van het Rijk in Europa en van de Oost en West-Indische bezittingen wordt, weder en wind dienende, des Zondags op den voormiddag een godsdienstoefening gehouden, waarbij, indien zulks mogelijk is, zitplaatsen worden beschikbaar gesteld voor allen, die daaraan deelnemen.

Die godsdienstoefening moet worden bijgewoond door een ieder, die tot een erkend kerkgenootschap behoort, blijkende uit de opgave bij zijn indiensttreding of uit latere officieele bescheiden, en die niet door ziekte of eenige dienstverrichting verhinderd is.

Zij, die niet tot een erkend kerkgenootschap behooren en niet door den dienst verhinderd zijn, mogen, indien zij hun verlangen daartoe kenbaar maken, de godsdienstoefening bijwonen.

Alleen aan hen, die verklaren, dat door het deelnemen aan de godsdienstoefening hun godsdienstige overtuiging geweld zoude worden aangedaan, wordt door den commandant vrijstelling verleend.

De godsdienstoefening, waarbij zoo mogelijk de commandant tegenwoordig moet zijn, bestaat in het voorlezen van een gebed en een leerrede. Wanneer er een muziekkorps aan boord is, kan de godsdienstoefening worden aangevangen en geëindigd met koraalmuziek.

Wanneer het schip zich in een haven of ter reede bevindt, worden de schepelingen, die dit verlangen, in de gelegenheid gesteld aan den wal hun godsdienstplichten te vervullen. Voor jeugdige schepelingen in eerste opleiding is de kerkgang op Zondag verplicht, zoowel aan boord als aan den wal.

Tijdens de godsdienstoefening mag niemand de plaats, waar zij gehouden wordt verlaten. Het voorlezen van het gebed en van de leerrede en de verdere leiding der godsdienstoefeningen worden opgedragen aan den officier, die naar het oordeel van den commandant daartoe het meest geschikt is, tenzij de commandant persoonlijk die taak wenscht te vervullen of een van de officieren zich vrijwillig beschikbaar stelt en daartoe geschikt wordt geoordeeld.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

Dinsdag a. s. zal des avonds om half zeven in de Cathedrale Kerk de Vespers der Overledenen gezongen worden, en het rozenhoedje en de Metten der Overledenen gebeden worden voor de zielerust van wijlen Mgr. J. J. A. van Baars.

Woensdagmorgen half acht zullen de Lauden der Overledenen worden gebeden, waarna een plechtige H. Mis van Requiem zal worden opgedragen. Daarna zal de lijkrede worden uitgesproken en de bisschoppelijke absolutie worden gezongen.

Bizondere invitaties tot bijwoning dezer Kerkelijke Diensten zullen niet gedaan worden. Ten zeerste echter zal de bijwoning daarvan door den Hoogeerw. Pater Pro-Vicaris en de R. K. Geestelijkheid op prijs worden gesteld.

De Curacaosche Maatschappij.

Donderdagavond hield deze Vereeniging haar aangekondigde Algemeene Vergadering in de bovenzaal der Societeit „De Gezelligheid," welke vergadering door den Hoogedelgestr. Heer Gouverneur, vergezeld van zijn adjudant, den Weledel gestr. Heer Brusse, werd bijgewoond. De belangstelling der leden was zeer gering.

Na de opening werd het eerst het Verslag voorgelezen der Commissie tot onderzoek van de rekening 1908.

Na de bespreking van dit Verslag, waarbij een paar aanmerkingen gemaakt werden, werd de rekening vastgesteld.

Op de tweede plaats werd de begrooting voor 1910 besproken en behoudens een wijziging vastgesteld zooals zij was ontworpen.

De wijziging welke er in werd aangebracht, bestond hierin dat de f 500 uitgetrokken voor bestelling van plantjes van de Ipijapa stroopalm van de begrooting werd afgevoerd. Van deze som werden f 200 overgebracht naar den post: Aankoop van fokvee.

De overblijvende f 300 zullen besteed worden om 3 vlechtcursussen op te richten in de buitendistricten en wel op de scholen van Sta. Rosa, Sta. Maria en Barber. Aan elke school wordt f 100 uitgekeerd, te weten: f 80 als toelage aan de Onderwijzeressen in 't vlechten en f 20 voor aanschaffing van stroo en materialen. Met de opening dezer cursussen zal onmiddelijk worden begonnen.

Ter tafel werden gebracht een paar hoeden door de onderwijzeres van Barber vervaardigd, welke hoeden, behoudens een enkele aanmerking, zeer in den smaak vielen en de volkomen goedkeuring van het Bestuur mochten verwerven.

Op de derde plaats kwam de lezing over Ricinus-cultuur (wonderolie) door den Landbouwkundige, den Heer W. Versluijs. Zeer instructief.

Volgens berekening zou deze cultuur 20 à 30 Gld. winst per H. A. op kunnen leveren.

Door het Bestuur zullen proeven genomen worden op *Klein St Martha.*

Op de vierde plaats werd deze en andere cultures onderling besproken, aan welke bespreking door den Heer Gouverneur ijverig werd deel genomen.

Koloniale Afdeeling van de Nationale Huisvlijttentoonstelling te Scheveningen.

Door den Volksbond zal, onder Eerevoorzitterschap van Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden, van half Juli tot half September van dit jaar eene Nationale Huisvlijttentoonstelling worden gehouden in een voor dat doel op te zetten gebouw, nabij het Kurhaus te Scheveningen.

In dit gebouw zal de noodige ruimte worden beschikbaar gesteld voor een Koloniale Afdeeling, voor welker inrichting de Algemeene Commissie voor die tentoonstelling medewerking verzocht van de Vereeniging „Oost en West"

De Heer A. Charlouis is benoemd tot vertegenwoordiger voor Curaçao in Nederland, terwijl de Heer H. J. Cohen Henriquez, alhier, zich op gedaan verzoek, wederom bereid heeft verklaard een zending van Curaçao in gereedheid te brengen o. a. van onze bekende strooheeden. Ten zeerste verheugen wij ons, dat opnieuw op deze wijze reclame zal worden gemaakt voor onze industrie. De zorg in Nederland voor deze reclame en de voorbereiding daarvan hier op Curaçao zijn in goede handen, zoodat wij er het beste van kunnen hopen.

Ricinus-cultuur.

Van verschillende zijden worden wij er op attent gemaakt dat deze cultuur reeds bestaat in de Kolonie, minstens al een paar jaar.

Op Aruba moeten verschillende kleine veldjes onder Ricinus zijn gebracht, terwijl wij met zekerheid weten, dat op de Plantage „*Ascencion*" 2 à 3 H. A. voor deze cultuur zijn ingericht.

Zou het de moeite niet loonen eens na te gaan, welke ondervinding er met deze culture reeds praktisch is opgedaan in onze Kolonie. De nieuwe proef zal er des te beter door slagen.

De Jantjes en hun muziek.

Wat er op den tweeden Paaschdag nu eigenlijk gaande was weten we niet, maar 't scheen een inwijdingsfeest van het onlangs opgerichte muziekcorps a/b van Hr. Ms. *Utrecht.*

In vroolijke stemming liepen de Jantjes met hun muziek door de stad en bleven hier er daar eens uitblazen om het nieuwe corps, dat over een flink uithoudingsvermogen en een stel krachtige longen beschikt, een lang leven toe te zingen. Wij hopen en wenschen, dat ie, dat ie, dat ie!

K. W. I. M.

—Door de „Scheepsagentuur „*Curaçao*" is bekend gemaakt, dat, volgens door haar van de directie van den Koninklijken West-Indischen Maildienst ontvangen bericht, een ander stoomschip op 13 Mei a. s. van Amsterdam zal afvaren ter vervanging van de *Prins Willem II.*

Dankbetuiging.

—In dank ontvingen wij van de heeren Geb. Jonckheer — agentuur en commissiehandel alhier — twee monsterpakjes Lehn & Fink.s *Riveris Talcum powder.*

Diefstal.

In den nacht van Maandag op Dinsdag l.l. heeft men zich door middel van opensluiting toegang verschaft tot den winkel van den Heer C. Cardieres aan de Breede straat (Overzijde) en aldaar een bedrag van ± zeven honderd gulden ontvreemd.

De Koningen der lucht.

De Wrights zijn nu in Amerika officieel uitgeroepen tot koningen der lucht. Er zal niet meer in Amerika gevlogen kunnen worden noch door Europeanen, noch door Amerikanen tenzij men een geheel ander model vliegtuig heeft dan de Wrights of van hen een vliegrecht gekocht heeft.

Emigratie.

Met de *Louisianian* zijn Woensdag ll. weder 50 arbeiders naar Sta. Marta vertrokken.

Hopen wij, dat zij voor de achtergebleven familie trouw geld sturen en allen gezond en wel hier terug mogen keeren.

Z. K. H. de Prins ernstig ongesteld.

Na op het paleis *Het Loo* een aanval van Influenza doorstaan te hebben was Z. K. H. hersteld naar Den Haag teruggekeerd en gevoelde zich blijkbaar zeer wel.

Vrijdag, 4 Maart, was de Prins nog laat in den avond uitrijden. Zaterdagavond echter, kort voor den aanvang van de soirée ten Hove, gevoelde Z. K. H. zich ongesteld en was genoodzaakt dadelijk te bed te gaan. Dr. Roessingh verklaarde, dat de Prins lijdende was aan verschijnselen van algemeenen catarrhalen aard, gepaard met temperatuursverhooging, welke des avonds steeg tot 40 graden. Den volgenden morgen was de temperatuur aanmerkelijk minder nl. 38 graden. De nacht verliep naar wensch. De ongesteldheid van Z. K. H. had een gunstig verloop, zoodat na drie dagen geen bulletins meer werden uitgegeven en de Prins weldra weer hersteld was.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd.

287 ratten
1090 muizen.

Castro amuseert zich... en hoopt.

Castro de ex-president van Venezuela schijnt zijn verbanning nog al gemakkelijk, zonder veel verdriet te dragen. Waarom zou hij ook niet? Hij is zoo vrij als een vogel in de lucht en de millioenen die hij nog heeft kunnen redden, staan hem ten dienste, om alles te doen wat zijn hart maar verlangt.

Hij heeft den winter onder den altijd blauwen hemel van Malaga doorgebracht. Van daaruit is hij kortelings voor zijn pleizier naar de Kanarische eilanden vertrokken. In Las Palmas vierde Castro het carnevalsfeest, waarbij hij zich vooral 's avonds op het gemaskerd bal kostelijk amuseerde. Den volgenden morgen vertrok hij naar Santa Cruz de Teneriffe, waar hij met zijn echtgenoote en twee dienaren drie dagen vertoefde.

Op 't oogenblik verblijft de familie te Laguna de vroegere hoofdstad der geheele eilandengroep en 't schijnt, dat Castro van plan is om daar voor langeren tijd zijn tenten op te slaan.

Hij woont er in het hotel Aguere. Van daaruit onderneemt hij dikwijls tochten naar de andere eilanden. Dan is hij gewoonweg opgetogen over de landelijke schoonheid dier eilandjes en kan zijn vreugde over de hartelijkheid, waarmee men hem telkens ontvangt, niet verbergen.

Binnen enkele dagen gaat de expresident een reis maken naar het dal van Oratawa, dat rijk aan natuurschoon is. Nu is men daar reeds druk bezig om den gast, die door zijn voorliefde voor zeer dure diners en wijnen de hoogachting van alle hoteliers en door zijn vorstelijke fooien de harten van alle kellners gewonnen heeft, op schitterende wijze te ontvangen. Ter eere van den Venezolaanschen millionair zullen groote feesten gegeven worden: versieringen worden aangebracht, volksspelen gehouden en 's avonds in den schouwburg „Gymkhana" opgevoerd.

Zoo weet zich de ex-president te amuseeren, maar booze stemmen fluisteren reeds, dat hij niet enkel en alleen voor zijn genoegen op Teneriffe verblijft. De ex-president heeft nog hoop om, zoo zeggen zij,

naar Caracas terug te keeren, en zijn voorliefde om den tijd op de Canarische eilanden door te brengen wordt verklaard door het feit, dat van daaruit de beste stoombootverbindingen met Venezuela bestaan.

De geruchten gingen verder. Er werd zelfs verteld, dat hij voor heimelijke plannen steun vond bij de Spaansche regeering, want met zekere verbazing had men gezien, dat de Spaansche gouverneur zoo dikwijls bij den ex-president op bezoek ging. Daaruit werd bovenstaand gerucht gefantaiseerd, dat natuurlijk te dwaas is om te gelooven, want de talrijke bezoeken van den Spaanschen gouverneur vinden hun oorzaak niet in besprekingen over de Venezolaansche politiek, maar enkel en alleen in de keurige diners en oude wijnen van vriend Castro.

Toch moet men niet denken, dat die geruchten over Castro's hoop, geheel uit de lucht zijn gegrepen. Wie dat denkt herinnere zich de kortelings ontdekte samenzwering ten gunste van den ex-president en de aanhouding van zeer voorname persoonlijkheden, die daarbij betrokken waren. *De Maasbode.*

„El Mocho"

Grl. Hernandez heeft uit Parijs getelegrafeerd, dat hij op geen enkele wijze deel wil nemen aan de plannen tegen President Gomez.

Hij vraagt zijn partijgenooten bij de verkiezingen in April a. s. de liberale partij te steunen.

Buitenland.

JAPAN.

Het onbekende heeft nooit nagelaten op de verbeelding een sterken invloed uit te oefenen. — Daaraan mogen we veilig een deel der geruchten toeschrijven, die over de Japansche Staatkunde bij tusschenpoozen in de pers opduiken. Japan heeft voor ons nog veel geheimzinnigs.

Toch ligt er ook voor kenners van het Verre Oosten een stille dreiging in de Japansche politiek. Wie de waarschuwende stem van den meest deskundigen schrijver op dit gebied, Dr. Morrison, in de „Times" volgt, wie met de geschriften van Lafcadio Hearn het Japansche karakter heeft pogen te doorgronden, zal bij wijlen moeten denken aan de woorden, die de impulsieve Duitsche keizer in een zijner redevoeringen gebruikte: „Völker Europa's, wahret Eure heiligsten Güter". Er is werkelijk grond voor vrees.

Wij, Hollanders, hebben tot nu toe weinig Japanners-vrees aan den dag gelegd. En toch zijn wij met Engeland, Rusland en Amerika, een der meest bedreigde landen. In dië is men een graadje gevoeliger, maar ook daar is van zenuwachtigheid nog weinig te merken geweest. Dat ons echter het optreden van Japan, zijn plannen en bewegingen, het hoogste belang inboezemen, is niet vreemd, met het oog op onze belangen.

Bezien we heden eens de vraag, welke richting het diplomatieke Japan waarschijnlijk zal kiezen. Zoo als men weet bestaat er thans tusschen het Aziatische eilandenrijk en het Europeesche Engeland een alliantie. Deze is in 1905 voor den tijd van 10 jaar gesloten, maar kan ieder oogenblik met één jaar worden opgezegd. Weener kranten wisten reeds voor lang te vertellen, dat de opzegging van dit verbond aanstaande is. En daarvoor bestaat inderdaad wel reden. Beide landen voeren een heftigen handelsstrijd in China, en daarbij kan licht door de wrijving het vriendschappelijk karakter verloren gaan. Verder heeft er een groote toenadering plaats gevonden tusschen Engeland en den Japan's-Aziatischen mededinger, Rusland, wat door de gele mannen met wantrouwen is gezien. — Aangenomen dus, dat deze redenen voldoende mochten zijn om 't verbond op te heffen, waarheen zou Tokio zijn lonkende oogen, dan richten?

Naar Konstantinopel, heeft een deel der Japansche pers geantwoord en de mogelijkheid van een Japansch-Turksch verbond, die voor een dertig jaar tot de droomwereld behoorde, was daarmee genoeg verdicht, om ons schrijfstof te leveren. Men noeme deze combinatie niet te dwaas. We zullen er ons aan moeten wennen, dat de wereld verder schrijdt, zonder het fiat der Europeesche hoven af te wachten. De handel is van gewesthandel tot wereldhandel geworden, het plaatselijke gildenwezen heeft zich gewijzigd in een industrie die van pool tot pool spant, en ook de politiek neemt haar vlucht over den geheelen aardbol.

Dat Uncle Sam (Amerika) zijn lange sik in de beraadslagingen vertoont, zijn wij reeds gewoon; aan Japan en wie na het land van den bloeienden kersenboom komt, zullen wij reeds ook gewennen.

Dit verbond zou direct tegen den „blanken man" gericht zijn, en deze zou zich in zijn berekeningen deerlijk vergissen, wanneer de „zieke man" plotseling een krachtigen ruggesteun kreeg van den „gelen man". Men denke, hoe Japansche instructeurs de rijke landen, waarover de groene sultansvlag nog wappert, in even korten tijd als hun rijk omtooveren in een goed georganiseerde macht van den tweeden, misschien den eersten rang, zóó een bastion bouwend over het Aziatische ten deele binnen de grenzen van Europa. Dan de verbinding zoekend over Perzië, door Voor en Achter-Indië. Inderdaad, de combinatie is stout en kan slechts ontsproten zijn aan den frisschen daadbegeerigen geest van een jong volk. Engeland, men ziet het dadelijk, zou daarbij het meest verliezen, en mocht men te Tokio werkelijk denken aan een aansluiting met de Mahomedaansche wereld, dan staat ongetwijfeld de alliantie op springen. Azië wordt wakker, het verre en naaste Oosten één, 't zou geen onmogelijkheid zijn.

Indirect zouden de gevolgen van een dergelijk verbond niet uit te meten zijn. Japan kreeg weer de vrije hand voor zijn Oost-Aziatische politiek. De leus „Azie voor de Aziaten" zou in Bengalen spoedig scheller weerklinken; wat ten gevolge zou hebben dat Rusland en Engeland hun macht-stelling in Europa ten deele zouden inboeten. Vooral Engeland. Door entente en alliantie van Aziatische zorgen bevrijd, kan het dreigend zijn Dreadnoughts op de Noordzee uitzenden. Dan echter zou Oost-Azie een sterk eskader vorderen. Oostenrijk, dat zich ter zee wapent, eischt jaarlijks een versterking der Middellandschezee-vloot en op de Noordzee zou men ten slotte niet meer voldoende kracht kunnen ontwikkelen. Ook in John Bull's beurs is een bodem: Onberekenbare gevolgen dus ook voor de Westersche politiek.

In deze dagen, nu de Mandsjoerijsche spoorwegen de gemoederen weer een graad of wat hebben verhit, schijnt het niet onbelangrijk, te vragen: Wat kan de toekomst brengen? — Uit de lucht gegrepen is het gerucht niet. De „Wiener Algem Ztg." heeft intertijd het bericht volgehouden en uitlatingen van diplomaten te Washington hebben het zoo al niet bevestigd, dan toch de waarschijnlijkheid versterkt.

(Belangstellenden in dit hoogst gewichtig vraagstuk lezen eens 't Aziatische gevaar, voorkomend in Dr. Kuypers „Om de Wereldzee.)"

De Voorhoede.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der „Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1910.	March.	Philad.	Zulia.	Carcas.	March.	Philad.
Vertrekt van New-York	April 2	April 9	April 16	April 23	April 30	Mei. 7
Komt aan te San Juan		14		28		12
Vertrekt van „		15		29		13
Doet Curaçao aan		17		Mei 1		15
Komt aan te La Guaira	9	18	23	2	Mei. 7	16
Vertrekt van „	11	19	25	3	9	17
Komt aan te Pto. Cabello		20		4		18
Vertrekt van „		22		6		20
Komt aan te Curaçao	12	23	26	7	10	21
Vertrekt van „	17	24	Mei. 1	8	15	22
Doet La Guaira aan	18		2		16	
Doet San Juan aan		26		10		24
Vertrekt van „		27		11		25
Komt aan te New-York	25	2	9	16	23	30

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	March.	Merida	Zulia	Merida	March.	Merida
Vertrekt van Curaçao	April 12	April 18	April 26	Mt.e 2	Mei. 10	Mei. 16
Komt aan te Maracaibo	13	19	27	3	11	17
Vertrekt van „	16	22	30	6	14	20
Komt aan te Curaçao	17	23	Mei. 1	7	15	21

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN.

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de hígado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Es evidente pues — que el aceite de bacalao es un alimento y no una medicina y que todas sus virtudes alimenticias están en las grasas que entran en su composición — y por consiguiente todas las preparaciones que pretenden estar hechas de los principios activos del aceite y que s ofrecen como sus sustitutos, son productos fraudulentos de la especulacion mercantil y del charlatanismo. Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso puede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Esas preparaciones, que se dicen contener los principios activos del aceite de hígado de bacalao, son especialmenente peligrosas para las criaturas, para los niños para las nóvenes y señoras, quienes por su lnaturaleza delicada y temperamendo especial no pueden resistir sin grandes quebrantos para su salud os efectos deleterios del alcohol, del la estricnina y otras substancias enérgicas.

El aceite de Hígado de Bacalao es insustituible como alimento — como un reconstituyente poderoso de la sangre, de los tejidos, de los nervios y de los huesos — y el modo más racional de administrarlo, segun lo ha probado la experiencia de más de 30 años y segun la opinion universal de los médicos, es la EMULSION DE SCOTT, que está compuesta del aceite más puro y de otros ingredientes las aumentan considerablemente que eficacia nutritiva del aceite.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico — y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto del aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral, que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaconies intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Carece por lo tanto de la propiedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

* *

Studie aan Nederlandsche Hoogescholen en Rijks-Inrichtingen van Onderwijs.

Aan degenen die inlichtingen wenschen betreffende de studie aan de volgende Nederlandsche Hoogescholen en Rijks—Inrichtingen van onderwijs worden deze kosteloos verstrekt door de volgende commissie voor inlichtingen, samengesteld door de Studenten—Afdeelingen van het Algemeen Nederlandsch Verbond:

Voor de Rijks—Universiteit te Leiden en voor algemeene inlichtingen:

W. H. van Helsdingen, Hooge Rijndijk 18, Leiden.

Voor de Gemeentelijke Universiteit te Amsterdam:

J. R. Kollewijn, Ruischstraat 10, Amsterdam.

Voor de Vrije Universiteit te Amsterdam:

D. Rumpff, Keizersgracht 162, Amsterdam.

Voor de Rijks—Universiteit te Utrecht:

J. Baart de la Faille, Mariaplaats 18, Utrecht.

Vooe de Rijks—Universiteit te Groningen:

A. C. J. A. Greebe, Joz. Israëlstraat 95a, Groningen.

Voor de Technische Hoogeschool te Delft:

W. M. Roessingh van Iterson Koornmarkt 65, Delft.

Voor de Rijks—Veeartsenijschool te Utrecht:

De Secr. van het Veterinair Studenten Corps „Absijrtus", adres Rijks—Veeartsenijschool te Utrecht.

Voor de Rijks—Hoogere Land—Tuin— en Boschbouwschool en de Rijkslandbouwschool te Wageningen:

De Secr. der Vereeniging studiebelangen te Wageningen.

Drukker :

ALFREDO F SINTIAGO.